

Eenzaamheid in nabijheid: licht op mantelzorgers

Nieuwsbrief
Zomereditie 2026

Voor nieuwkomers van de nieuwsbrief

Het project Eenzaamheid in nabijheid: licht op mantelzorgers wordt gesubsidieerd vanuit de Nederlandse Wetenschapsagenda door NWO. Het project richt zich op mantelzorgers met een intensieve en langdurige zorgtaak in een levensfase waarin dit niet gebruikelijk is. Dit zijn ouders van kinderen met een intensieve ondersteuningsbehoefte, jongvolwassenen en partners van mensen met een intensieve en langdurige zorgbehoefte. In dit project willen we meer leren over of en hoe zij eenzaamheid ervaren, hoe sociale steun en stigma hierin een rol spelen, wat zij doen om eenzaamheid te verminderen en wat hun behoeften zijn. Het uiteindelijke doel is dat eenzaamheid bij deze mantelzorgers minder een rol speelt. Dit doen we in het gehele project, al vanaf de idee-fase met de mensen die vanuit ervaring weten waarover het gaat, zoals ouders, broers of zussen en partners en praktijkorganisaties die opkomen voor de belangen van deze mensen. Samen verzamelen we kennis en ontwikkelen we manieren (interventies) om gevoelens van eenzaamheid te verminderen of voorkomen.

Wat gebeurt er binnen het consortium?

Update lopende onderzoeken

Literatuurstudies

De twee literatuuronderzoeken bevinden zich in de afrondende fases.

Vera heeft haar review inmiddels ingediend bij een wetenschappelijk magazine, zodat het gepubliceerd kan worden. In het kort zien we in de literatuur dat de studies die eenzaamheid onder mantelzorgers onderzoeken voornamelijk naar invloeden kijken die gekoppeld zijn aan de mantelzorger zelf. We zien bijvoorbeeld dat de mantelzorgbelasting en sociale steun in meerdere studies samenhangen met de eenzaamheid van de mantelzorgers. We zien juist nog weinig studies die ook aandacht hebben voor invloeden van de omgeving, buurt, (zorg)organisaties, verenigingen en beleid. Verder zijn de jongvolwassen mantelzorgers zwaar ondergerepresenteerd in de onderzoeken. Het is daarom mooi dat wij deze groep wel zien en horen.

Karsten is nog met de analyse bezig. Wel weten we inmiddels dat in het onderzoek waarin eenzaamheid bij mantelzorgers voorkomt, het vaak geen onderdeel van de onderzoeksvraag was. Vaker wordt er onderzoek gedaan naar de ervaringen van mantelzorg en komt eenzaamheid hier als relevant onderwerp uit naar voren. Daarnaast lijkt het erop dat de eenzaamheid die zij ervaren voor een deel wel past in het huidige theoretische kader rond eenzaamheid, maar voor een deel ook niet. Dit komt vanwege de specifieke uitdagingen die soms bij mantelzorg komen kijken. Hierover gaat Karsten ook bij het IASSIDD congres in München presenteren.

Vragenlijststudie

In de nieuwsbrief van januari lieten we weten dat we gestart zijn met de vragenlijststudie, waarin we een grote groep partners, ouders en jongvolwassenen met een mantelzorgrol vragen stellen over hun ervaringen met mantelzorg en eenzaamheid. Omdat het vinden van jonge mantelzorgers wat moeizamer verliep, hebben we besloten om de leeftijd van deze groep te verbreden van maximaal 24 jaar naar maximaal 35 jaar. Inmiddels heeft de vragenlijst bijna 400 reacties opgeleverd. De vragenlijst blijft nog beschikbaar tot na de zomer. Na de zomer zullen we vervolgens de antwoorden analyseren en aan jullie terugkoppelen.

Mocht u mantelzorger zijn of mantelzorgers kennen, via deze link kan de vragenlijst ingevuld worden: [Link vragenlijst](#).

Interviewstudie

Onze interviewstudie liep van september 2025 tot en met mei 2026. We hebben in totaal 35 mantelzorgers gesproken. De meeste mantelzorgers hebben we twee keer gesproken. In totaal hebben we daarmee 66 interviews afgelegd. Vera en Karsten zijn in samenwerking met studenten en ervaringsdeskundige mantelzorgers bezig met het opstellen van de resultaten. In het najaar zullen jullie daarvan een uitgebreide terugkoppeling van krijgen.

Nieuws in het kort

- De dagboekstudie is goedgekeurd door de ethische commissie, en deze zomer gaan we van start!
- Karsten gaat zijn literatuuronderzoek presenteren op het IASSIDD congres in München in juli.
- Erica zal in oktober enkele onderzoeksresultaten presenteren op de International Young Carers Conference in Berlijn.
- Er komt een senior onderzoeker bij ons team. Zij zal ons meehelpen met de grote hoeveelheid onderzoeksdata die we via onze onderzoeken hebben verzameld.
- Er is een blogpost geschreven voor [psychosenet.nl](#); die vind je hier: ['Zie je mij ook?': Eenzaamheid onder mantelzorgers](#)
- Er wordt gewerkt aan een idee /voorstel voor SIRE om een campagne over eenzaamheid en mantelzorg te ontwikkelen. In principe kan iedereen aan SIRE een voorstel doen voor een belangrijk thema. Voor ons sluit het idee aan bij de behoefte die we steeds meer zien terugkomen: meer bewustzijn voor eenzaamheid en mantelzorg in de maatschappij!
- N.a.v. de ontwikkelingen van het SER-rapport over werk en mantelzorg, proberen ook wij de politiek te informeren over waarom eenzaamheid een belangrijk thema is bij mantelzorgondersteuning.

Website

Nieuw op onze website:

Tips om te bekijken op onze website:

- Op de homepage en bij lopend onderzoek kan de link naar het vragenlijstonderzoek teruggevonden worden. Voel je vrij deze met anderen te delen! ([onze homepage](#))
- Bij nieuws delen we posters, flyers en folders die gebruikt kunnen worden om anderen te laten weten over ons vragenlijstonderzoek. ([nieuws onderzoek](#))
- Bij publicaties kun je gepubliceerde artikelen en posters terugvinden die een inkijkje geven in ons project en onze resultaten. Zodra er iets nieuws komt, zullen we dat ook hier plaatsen. ([publicaties website](#))

Tips en vragen?

Ons consortium staat altijd open voor tips, ideeën en vragen. U kunt bij ons terecht via onze project-emailadres eenzaamheidbijmantelzorg@rug.nl of stuur persoonlijk een bericht naar Karsten of Vera! (Karsten: k.j.knol@rug.nl of Vera: vera.knapen@ou.nl).

rijksuniversiteit
 groningen

Open Universiteit

Rotterdam University
 of Applied Sciences

CINOP

DWARSLAESIE
 ORGANISATIE
 NEDERLAND

Schouders
 Ervaringskenniscentrum voor
 ouders van zorgkinderen

PARKINSONISME
 VERENIGING

Kenniscentrum Revalidatiegeneeskunde Utrecht

